

Vælg de bedste sorter og den optimale etablering af majs

Vælg sorter, som kan nå at modne senest midt i oktober. Så til tiden og placer startgødning korrekt. Bring gødning sent ud og undgå jordfygning.

Landskonsulent Martin Mikkelsen
Videncentret for Landbrug, Planteproduktion
mam@landscentret.dk

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Klar til høst senest midt i oktober!

Vælg majssorter som er klar til høst senest midt i oktober. Efter midten af oktober falder udbyttet, og der bliver større risiko for en dårligere kvalitet og indhold af fusariumtoksiner. Se udbytte og dyrkningsegenskaber på www.sortinfo.dk.

Vælg en majssort til helsæd, der

- hvert år i dyrkningsområdet kan ligge på 32 til 33% tørstof ved høst senest midt i oktober. Tallet efter sortsnavnet i figur 1 angiver, hvornår sorten har været høstklar, det vil sige har opnået 32% tørstof.
- har god standfasthed.
- giver et stort og stabilt udbytte igennem flere år.
- har god kulderesistens.
- har god resistens mod bladplet, øjeplet og Fusarium.

Til malkekøer skal

- energikoncentrationen være høj og helst mindst 6,40 MJ pr. kg tørstof (figur 1a og 1b).

- FK NDF være høj (figur 1).

Blandt de nye sorter, som kun har været med i 2012 har Keen og Ramirez klaret sig godt. Begge sorter har en tidlighed på niveau med Artist, som er med i figur 1.

Til kvier må

- energikoncentrationen gerne være lav (figur 1).

Til bioenergi skal

- udbyttet af tørstof være højt (figur 2).

Vælg en majssort til kernemajs og kolbemajs, der

- til kernemajs kan høstes i midten af oktober med højst 40% vand i kernerne.
- til kolbemajs kan høstes i midten af oktober med mindst 55% tørstof i kolber med svøblade.
- har god standfasthed.
- har et lavt indhold af fusariumtoksinerne DON og ZEA.
- har god resistens mod bladplet og øjeplet.

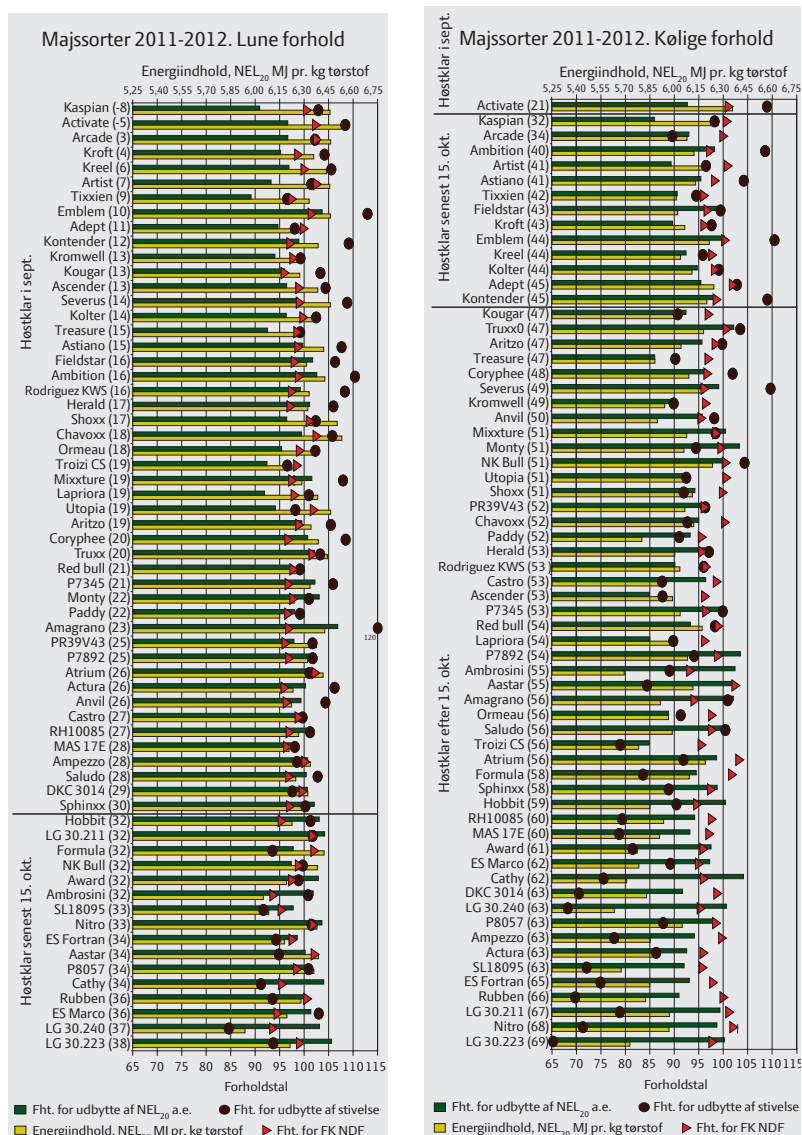
- har givet et stort og stabilt kerneudbytte i flere års forsøg (figur 3).

Så ved 8°C og med udsigt til godt vejr

Majs skal sås første gang efter midten af april, hvor jordtemperaturen har passeret 8°C, og der samtidig er udsigt til en uges godt vejr. For hver dag såningen udsættes efter dette tidspunkt, reduceres udbyttet med 70 til 100 foderenheder pr. ha, kvaliteten forringes og høsten forsinkes.

Frø og startgødning placeres korrekt

Frøene skal sås med ensartet afstand i 4 cm dybde målt fra jordoverfladen under trykrullen til underkant frø. Startgødningen skal ligge 5 cm under frøene og 5 cm ved siden af frøene, det vil sige, at startgødningen skal placeres i 10 cm dybde. I køligere egne, ved fosfortal under 6, i et tørt eller uensartet såbed og på lyse sandjorde placeres altid en NP-gødning.

Figur 1. Majssorter til helsæd, 2011 til 2012. Figuren til venstre viser resultater under lune dyrkningsforhold ved Varde i Sydvestjylland, Hellevad i Sønderjylland, Ullerslev på Fyn og Tystofte på Sjælland (otte forsøg). Figuren til højre viser gennemsnitsresultater fra forsøgene under kølige dyrkningsforhold ved Holstebro, Aars og Hjørring (seks forsøg), foderværdien NEL₂₀ i MJ pr. kg tørstof samt udbytte af NEL₂₀ a.e., FK NDF og udbytte af stivelse som forholdstal i forhold til målesortsblandingen. Tallet i parentes efter sortnavnet angiver, hvor mange dage før eller efter den 1. september sorten teoretisk har været høstklar, det vil sige har opnået 32% tørstof. Antallet af dage er beregnet ud fra forsøgenes høstdato, forskellene i tørstofindhold ved høst og ud fra en antagelse om, at tørstofindholdet stiger med 0,3 procentenheder pr. døgn i tiden op til høst.

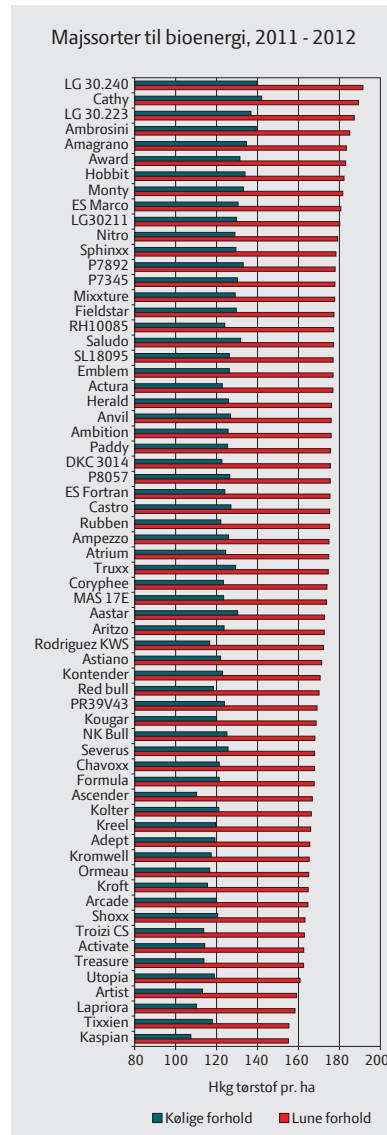
Undgå at så i hjulspor efter traktor eller såmaskine. Kø med tvillinghjul med afstandsringe, så tvillinghjulene kører på hver side af såsporet.

Undgå jordfygning

På arealer med risiko for jordfygning iværksættes foranstalt-

ninger herimod. Gode foranstaltninger er

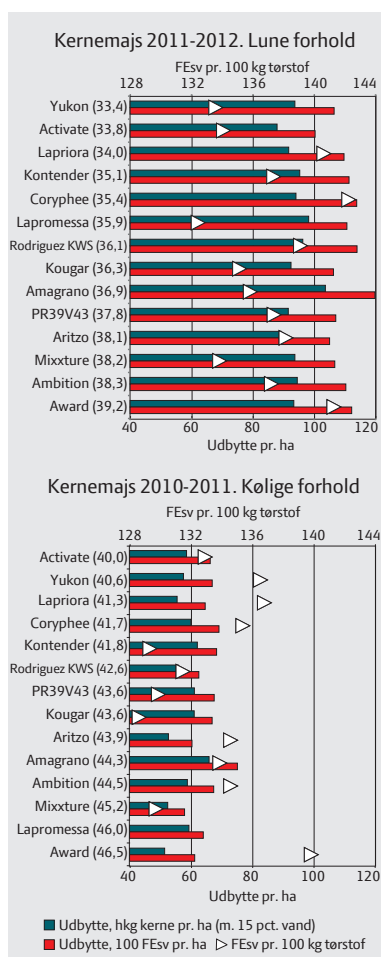
- såning direkte efter pløjning med jordpakker.
- såning af 30 kg vårbyg pr. ha før såning af majs. Vårbyggen bekæmpes med Mais-Ter i første behandling mod ukrudt.

Figur 2. Majssorter til bioenergi, 2011 til 2012. Figuren viser udbyttet af tørstof under lune og kølige dyrkningsforhold. Lune dyrkningsforhold er forsøgene ved Varde i Sydvestjylland, Hellevad i Sønderjylland, Ullerslev på Fyn og Tystofte på Sjælland (otte forsøg). Kølige dyrkningsforhold er forsøgene ved Holstebro, Aars og Hjørring (seks forsøg). Sorterne er sorteret, så den højestydende sort under lune forhold står øverst, og den lavest ydende står nederst.

- øverlig nedfældning af gylle på tromlet bund efter pløjning og straks efterfulgt af en harvning uden slæbeplanke og uden ruller.
- pløjefri dyrkning.

Brug eventuelt mere end én foranstaltning i samme mark.

Figur 3. Majs sorter til kernemajs, 2011 og 2012. Figuren øverst viser resultater fra fem forsøg under lune forhold på Lolland, Fyn og i Sydjylland. Figuren nederst viser resultater fra tre forsøg under kølige forhold, det vil sige forsøgene ved Brædstrup, Randers og Viborg. Tallet i parentes efter sortsnavnet er vandprocenten i kernerne ved høst.

Sengødsning

Majs begynder at optage næring i begyndelsen af juni. På lette jordtyper og i nedbørsrige egne af landet bør man derfor vente med at udbringe gødningen til umiddelbart før såning for at begrænse risikoen for tab af næringsstoffer ved udvaskning. Man kan også udbringe en del af gødningen i vækstperioden, for eksempel ved udbringning af

- gylle i begyndelsen af juni, når majs har 5 blade, ved nedfældning mellem rækkerne eller ved slangeudlægning

enten før eller lige efter radrensning.

- handelsgødning bredspredt eller placeret ved siden af rækken med gødningsudstyr på radrenseren.
- udsprøjtning af kvælstof eventuelt i forbindelse med sprøjtning mod svampesygdomme. ■